

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-376/22

Google Ireland Limited a další

v.

Kommunikationsbehörde Austria (Komm Austria)

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou podal Verwaltungsgerichtshof (Rakousko)]

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 9. listopadu 2023

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2000/31/ES – Služby informační společnosti – Článek 3 odst. 1 – Zásada dohledu v členském státě původu – Článek 3 odst. 4 – Výjimka ze zásady volného pohybu služeb informační společnosti – Pojem ‚opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti‘ – Článek 3 odst. 5 – Možnost v naléhavých případech dodatečně oznámit opatření omezující volný pohyb služeb informační společnosti – Neoznámení – Uplatnitelnost těchto opatření – Právní úprava členského státu ukládající poskytovatelům komunikačních platform bez ohledu na to, zda jsou usazeni na jeho území, soubor povinností v oblasti kontroly a oznamování údajně protiprávního obsahu – Směrnice 2010/13/EU – Audiovizuální mediální služby – Služba platformy pro sdílení videonahrávek“

1. *Sbližování právních předpisů – Elektronický obchod – Směrnice 2000/31 – Poskytování služeb informační společnosti – Výjimka ze zásady volného pohybu služeb informační společnosti – Pojem „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ – Obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie služeb, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb – Vyloučení – Vnitrostátní právní úprava stanovující taková opatření vůči poskytovatelům komunikačních platform – Nepřípustnost (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31, body 5, 6 a 8 odůvodnění a čl. 1 odst. 1 a čl. 3 odst. 1, 2 a 4)*

(viz body 27–30, 34–36, 42, 47–49, 51, 53–60 a výrok)

2. *Sbližování právních předpisů – Elektronický obchod – Směrnice 2000/31 – Poskytování služeb informační společnosti – Výjimka ze zásady volného pohybu služeb informační společnosti – Přípustnost – Podmínky (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31, bod 24 odůvodnění a čl. 3 odst. 4)*

(viz body 31–33, 45, 46)

3. *Sbližování právních předpisů – Elektronický obchod – Směrnice 2000/31 – Poskytování služeb informační společnosti – Zásada dohledu v členském státě původu – Rozsah*
(*Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31, bod 22 odůvodnění a článek 3*)

(viz body 40–44)

Shrnutí

Google Ireland Limited, Meta Platforms Ireland Limited a Tik Tok Technology Limited jsou společnostmi usazenými v Irsku, které poskytují mimo jiné v Rakousku služby komunikačních platforem.

Svémi rozhodnutími přijatými v roce 2021 Kommunikationsbehörde Austria (KommAustria) (rakouský regulační orgán v odvětví telekomunikací) prohlásil, že se na tyto společnosti vztahuje rakouské právo¹.

Vzhledem k tomu, že tyto společnosti měly za to, že by se tento rakouský zákon, který ukládá poskytovatelům služeb komunikačních platforem bez ohledu na to, zda jsou usazeni v Rakousku nebo jinde, soubor povinností v oblasti kontroly a oznamování údajně protiprávního obsahu, na ně neměl vztahovat, podaly proti rozhodnutím KommAustria žaloby. Tyto žaloby byly v prvním stupni zamítnuty.

Po tomto zamítnutí podaly uvedené společnosti opravný prostředek „Revision“ k Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr, Rakousko). Na podporu těchto opravných prostředků zejména tvrdily, že povinnosti stanovené rakouským zákonem jsou nepřiměřené a neslučitelné s volným pohybem služeb informační společnosti a se zásadou dohledu členského státu původu nad těmito službami, jinými slovy státu, na jehož území je poskytovatel služby usazen, stanovenou směrnicí o elektronickém obchodu².

Vzhledem k pochybnostem Správního soudního dvora o slučitelnosti rakouského zákona a povinností, které ukládá poskytovatelům služeb, se směrnicí o elektronickém obchodu, která upravuje možnost jiného členského státu, než je stát původu, odchýlit se za určitých podmínek od zásady volného pohybu služeb informační společnosti, předložil tento soud Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu této směrnice.

Soudní dvůr se ve svém rozsudku vyjádřil k otázce, zda se členský stát určení služeb informační společnosti může odchýlit od volného pohybu těchto služeb tím, že bude přijímat nejen individuální a konkrétní opatření, ale rovněž obecná a abstraktní opatření týkající se kategorie určitých služeb a konkrétně, zda tato opatření mohou spadat pod pojem „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu směrnice o elektronickém obchodu³.

¹ – A sice Bundesgesetz über Maßnahmen zum Schutz der Nutzer auf Kommunikationsplattformen (Kommunikationsplattformen-Gesetz) (spolkový zákon o opatřeních na ochranu uživatelů komunikačních platforem) (BGBl. I, 151/2020).

² – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (Úř. věst. 2000, L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399) (dále jen „směrnice o elektronickém obchodu“).

³ – Článek 3 odst. 4 směrnice o elektronickém obchodu.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve uvedl, že možnost odchýlit se od zásady volného pohybu služeb informační společnosti se podle znění směrnice o elektronickém obchodu týká „určité služby informační společnosti“. V tomto rámci použití slova „určitá“ naznačuje, že takto dotčená služba musí být chápána jako individualizovaná služba. V důsledku toho členské státy nemohou přijímat obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb.

Tento závěr není zpochybněn skutečností, že směrnice o elektronickém obchodu používá pojem „opatření“. Normotvůrce Evropské unie totiž použitím takového širokého a obecného výrazu ponechal na uvážení členských států povahu a formu opatření, jež mohou přijmout k odchýlení se od zásady volného pohybu služeb informační společnosti. Naproti tomu použití tohoto výrazu nijak nepředjímá podstatu a věcný obsah těchto opatření.

Soudní dvůr dále poznamenal, že tento doslovný výklad je podpořen kontextuální analýzou směrnice o elektronickém obchodu.

Možnost odchýlit se od zásady volného pohybu služeb informační společnosti je totiž podmíněna tím, že členský stát určení těchto služeb musí předběžně požádat členský stát jejich původu o přijetí opatření⁴, což předpokládá, že poskytovatelé, a v důsledku toho dotčené členské státy, mohou být identifikováni. Pokud by přitom členské státy byly oprávněny omezit volný pohyb takových služeb prostřednictvím opatření obecné a abstraktní povahy, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele určité kategorie těchto služeb, byla by taková identifikace, pokud ne nemožná, přinejmenším nadměrně obtížná, takže by členské státy nebyly schopny takovou podmínku splnit.

Konečně Soudní dvůr zdůraznil, že směrnice o elektronickém obchodu spočívá na uplatňování zásad dohledu v členském státě původu a vzájemného uznávání, takže v rámci koordinované oblasti⁵ jsou služby informační společnosti regulovány pouze v členském státě, na jehož území jsou usazeni poskytovatelé těchto služeb. Pokud by přitom členské státy určení byly oprávněny přijímat obecná a abstraktní opatření, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele určité kategorie těchto služeb bez ohledu na to, zda jsou usazeni v posledně uvedeném členském státě, byla by zásada dohledu v členském státě původu zpochybněna. Tato zásada totiž vede k rozdělení regulační pravomoci mezi členský stát původu a členský stát určení. Umožnit posledně uvedenému státu přijímat taková opatření by přitom zasahovalo do regulační pravomoci členského státu původu a vedlo by k tomu, že by tito poskytovatelé podléhali jak právním předpisům tohoto členského státu, tak právním předpisům členských států určení. Zpochybnění této zásady by ohrozilo systém a cíle směrnice o elektronickém obchodu. Kromě toho umožnit členskému státu určení přijímat taková opatření by narušilo vzájemnou důvěru mezi členskými státy a bylo by v rozporu se zásadou vzájemného uznávání.

Kromě toho Soudní dvůr uvedl, že cílem směrnice o elektronickém obchodu je odstranění právních překážek řádnému fungování vnitřního trhu spočívajících v rozdílech mezi vnitrostátními právními předpisy, jakož i v právní nejistotě ve vnitrostátních právních úpravách, které se na tyto služby vztahují. Možnost přijímat výše uvedená opatření by přitom v konečném důsledku znamenala podřídit dotčené poskytovatele služeb různým právním předpisům, a tudíž znovu zavést právní překážky volného pohybu, které má tato směrnice za cíl odstranit.

⁴ – Článek 3 odst. 4 písm. b) směrnice o elektronickém obchodu.

⁵ – Ve smyslu čl. 2 písm. h) směrnice o elektronickém obchodu.

Soudní dvůr tak učinil závěr, že obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb, nespádají pod pojem „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu směrnice o elektronickém obchodu.